

TÍÐINDI

Almannaaverkið leggur pengar út fyri tey foreldur, sum ikki rinda barnapengar

TORFØRT AT HEINTA BARNAPENGAR FRÁ PÁPUNUM

Almannaaverkið rindar barnapengar, tá ið páparni ikki gera tað, men TAKS skal heinta pengarnar innaftur

Árni Gregersen

Vanligt er, at bæði foreldrini rinda barnapengar, men hetta er ikki altíð so, eru foreldrini ikki saman ella um tey eru farin hvør frá øðrum.

Skyldan fylgir við, men í ávísum førum visir tað seg at annar parturin ikki rindar – annaðhvørt tí viðkomandi ikki kann ella ikki vil.

Fyri at hetta ikki skal ganga útyvir barnið, so er ein skipan, sum ger, at tá ið barnapengar ikki eru goldnar til tíðina, so leggur Almannaastovan pengarnar út.

Rættuliga stór partur av hesum pengunum kemur innaftur, men verður hugt aftureftir til 2010 og fram til í fjør, so var talan um eina útreiðslu fyri landskassan hvørt ár, burtursæð frá í 2014.

Í fjør var útreiðslan til barnapengar góðar 11 milljónir, sum altso Almannaastovan legði út, men tað er ikki enn eydnast at fáa eina lítla milljón av hesum pengunum innaftur.

Landsgranskoðanin hevur hugt at hesum. Tað visir seg, at eftirstøðurnar eru rættuliga stórar. Í Búskaparskipan landsins eru eftirstøðurnar fyri barnapengar 37 milljónir.

Men í skipanini hjá TAKS har gjaldsavtalur eru gjørdar og krøv ikki latin til pantingar er eftirstøðan 17 milljónir krónur.

Flyta av landinum

Í nógvum førum er tað soleiðis, at mong av teimum, sum eiga at rinda barnapengar eru flutt av landinum – annaðhvørt til okkurt annað norðurland ella til onnur lond.

TAKS hevur ikki sent nakra innheiting til fólk, sum bógva uttanfyri Norðurlond. Hetta tí ein slík innheiting er ov dýr.

TAKS seendir skriv til teirra sum skylda, tá ið tey fáa eina fráboðan um tað frá Almannaastovuni, men ongin vissa er fyri, at tey sum skylda fáa brøvini, tí adressu upplýsingarnar ikki eru nóg

TAKS skal so heinta pengarnar innaftur, men eftirstøðurnar eru stórar

neyvar og tað gongur long tíð til TAKS fær brøvini retur.

TAKS sigur annars við Landsgrannskoðanina, at tey royna at gera gjaldsavtalur so sjálvvirkandi sum gjørligt.

TAKS umsitur avtalur við 107 persónar (desember 2017), sum rinda. Flestu teirra eru í Føroyum. Um skuldari ikki rindar sjálvboðin ella ikki hevur gjørt avtalu við TAKS, heintar TAKS krøvini eftir reglunum í lóg um innheiting av upphaldsgjöldum.

Gera avtalur

Flytir persónur, sum skyldar barnapening, av landinum, biður TAKS viðkomandi um at gera avtalu um at gjalda.

Eydnast tað ikki, sendir

TAKS kravið til innheitingar hjá viðkomandi myndugleika í Danmark, Grønlandi, Íslandi, Noregi, Svøríki ella Finnlandi.

Um persónar, sum bógva í hinum Norðurlondunum, fáa A-inntøku í Føroyum, verður trekt fyri eftirstøðu.

TAKS ger ikki meira við málina, tá ið krøv eru send til Norðurlond, enn at bóka innheintaðar upphæddir, sum londini senda aftur til Føroyar.

Síðani 2015 er ongir pengar komnir frá Udbetaling Danmark, tí tað hava verið trupulleikar við donsku KT skipanunum.

Sambært TAKS finst onki samlað yvirlikt yvir krøvini fyri hvørt land.

Landsgrannskoðanin hevur eftirlit fyri Løgtingsgrannskoðararnar og í síðsta enda Løgtingið

Í 2007 gjørdi TAKS eitt átak at rudda upp í skuldarunum og niðurskrivaði ein part av áðgnini.

Ivasamt er, um stovnurin hevði heimild at avskriva, og tí er sannlíkt, at áðgnin hjá landskassanum átti at verið størri, enn hon er.

TAKS heldur, at ein triðingur av skuldini kundi verið avskrivaður, tí TAKS fær ongantíð peningin inn.

Sambært landsstýrismanninum skal figgjar-

støðan í landsroknskapinum vera so rættvísandi sum gjørligt.

Í hesum føri er talan um persónar, sum eingi gjaldsevni hava og fara tí helst ikki at kunna rinda. Eru als eingi útlit fyri, at skuldin verður afturgoldin, eigur hon at verða avskrivað roknskaparlígan sigur Landsgrannskoðanin.

So eftirstøðurnar eru framvegis nógvir milljónir krónur.